

Είναι εντελώς ασύνηθες, ιδιαίτερα στα ελληνικά πολιτικά πράγματα και όμως συμβαίνει σήμερα: Μια ολοφάνερη «ταύτιση απόψεων» του πρωθυπουργού και του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης σε ορισμένα θέματα φέρνει ανακούφιση στην κυβέρνηση και (πρέπει να) προκαλεί αμηχανία ή και ανησυχία στην αντιπολίτευση. Λέμε «ταύτιση απόψεων», ενώ στην ουσία πρόκειται και για «σύμπλευση» των δύο, ίσως διότι κάτι τέτοιο φαινομενικά βολεύει και τους δύο.

Δύο παραδείγματα για του λόγου το αληθές:

1. Ο πρωθυπουργός έβαλε πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη τη σύγκρουση με τη διαφθορά και τη διαπλοκή. Επιπλέον, μία από τις πρώτες κινήσεις του ήταν να συγκροτηθεί μια εξεταστική επιτροπή για δύο πρώην υπουργούς του ΠΑΣΟΚ, ενώ έχουν προαναγγελθεί και άλλες. Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ έσπευσε να παράσχει την υποστήριξή του στον πρωθυπουργό, με την αποκαλυπτική φράση «προχώρα,

λόγο ότι η, σχεδόν συνολική, επιβράβευση θα πάει στον κ. Καραμανλή, ο οποίος το ξεκίνησε, και όχι στον κ. Παπανδρέου, ο οποίος ακολούθησε εκών άκων. Φυσικά, πάντα υπάρχει και η άλλη όψη, δηλαδή ότι ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ πήρε αυτή τη θέση προσβλέποντας στο απώτερο μέλλον, σε ένα τοπίο που θα έχει «καθαρίσει», αν τα καταφέρει, ο σημερινός πρωθυπουργός.

Ανάλογη είναι η θέση των δύο στο θέμα των πρόωγων εκλογών. Υπό προϋποθέσεις μπορεί και οι δύο να εκτιμούν ότι θα είναι νικητές. Ο κ. Καραμανλής διότι θα κερδίσει ακόμη ένα χρόνο κυβερνητικής θητείας και ο κ. Παπανδρέου διότι θα αλλάξει το 50% των σημερινών βουλευτών, όπως ο ίδιος ομολόγησε μόλις προχθές. Δηλαδή μπορεί να χάσει άλλη μία εκλογική αναμέτρηση, αλλά θα του έχει μείνει ένα κόμμα όπως εκείνος το θέλει και με στελέχη που, σε συντριπτικό ποσοστό, εκείνος θα έχει επιλέξει. Η σύμπτωση συμφερόντων, λοιπόν, μεταξύ Καραμανλή και Παπανδρέου είναι αντικειμενική.

Το πρώτο συμπέρασμα, λοιπόν, αυτής της ανάλυσης, την οποία φαίνεται ότι κάνει και ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ, είναι πως από μια τέτοια εξέλιξη μπορεί ο ίδιος να βγει ωφελημένος. Αν την ίδια ανάλυση κάνει και ο πρωθυπουργός, είναι φανερό η συμπίεση. Μόνο που όλα φαίνονται τόσο καλά για να είναι και αληθινά. Στο ελληνικό δικομματικό σύστημα ο ένας κερδίζει και ο άλλος χάνει. Αποκλείεται να κερδίσουν και οι δύο. Και όποιος από τους δύο τρέφει αυτήν την αυτα-

πάτη, θα ξυπνήσει απότομα. Αν την τρέφουν και οι δύο, τόσο το χειρότερο.

Η «σύμπλευση» Καραμανλή-Παπανδρέου στα δύο αυτά θέματα είναι αντικειμενική. Μια άλλη «σύμπλευση», που παρατηρείται εσχάτως, μπορεί να είναι τυχαία, αλλά είναι αξιωματική. Η κυβέρνηση Καραμανλή στηρίζει και στηρίζει ακόμη το μεγαλύτερο μέρος της στρατηγικής και τακτικής στην άσκηση αντιπολίτευσης στις προηγούμενες κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ. Σε ορισμένα ηγετικά κλιμάκια του ΠΑΣΟΚ υπάρχει προβληματισμός για τη στάση που πρέπει να κρατήσει το «νέο», υπό τον κ. Παπανδρέου, ΠΑΣΟΚ απέναντι στην πολιτική των προηγούμενων δικών του κυβερνήσεων. Ο ίδιος ο κ. Παπανδρέου άφησε προχθές σαφείς αιχμές τόσο για τη στάση των προηγούμενων κυβερνήσεων σε θέματα διαφάνειας όσο και για τη μη παρέμβαση του κ. Σημίτη στο ΠΑΣΟΚ (έκανε-είπε- μόνο «διευθετήσεις»). Προφανώς, είναι υπερβολή να πει κανείς ότι, εκτός από τον κ. Καραμανλή, και ο κ. Παπανδρέου... αντιπολιτεύεται το (προηγούμενο) ΠΑΣΟΚ, αλλά όλα έχουν τη σημασία τους.

Κι αν για την κυβέρνηση μια τέτοια επιλογή έχει υπέρ (π.χ. η κοινή γνώμη τείνει ακόμη ευήκοα ότα, αφού το ΠΑΣΟΚ ήταν 20 χρόνια στην κυβέρνηση) και κατά (κάποια στιγμή η κοινή γνώμη θα καταλάβει ότι οι αμαρτίες των προηγούμενων χρησιμοποιούνται ως άλλοθι για την απραξία ή την ανικανότητα των σημερινών), για την αντιπολίτευση είναι καταστροφική.

Το υπό τον Γιώργο Παπανδρέου ΠΑΣΟΚ είχε οκτώ μήνες για να κάνει την αυτοκριτική του και να καταστρώσει τη στρατηγική και τακτική του. Η συνεχής επίκληση του «νέου» και της «ανανέωσης», χωρίς να φαίνεται, και η αναζήτηση των αιτίων της κακοδαιμονίας στο παρελθόν, μάλλον δεν συγκινούν την κοινή γνώμη, ίσως ούτε το στενό κομματικό ακροατήριο. Οι ψηφοφόροι θέλουν από το ΠΑΣΟΚ να κάνει αυτό που λέει και η θεσμική του θέση, δηλαδή αντιπολίτευση. Αν εκείνο επιμένει να γυρνάει γύρω από τον εαυτό του και το παρελθόν του, τόσο το χειρότερο για εκείνο.

karelias@enet.gr

Του
ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΡΕΛΙΑ

Πού και γιατί πάνε «χέρι - χέρι» Καραμανλής - Γιώργος

— Η ΔΙΑΠΛΟΚΗ, ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗ —

σε στηρίζω». Επιπλέον, ήταν ολοφάνερο ότι δεν τον στενοχώρησε ιδιαίτερα η «παραπομπή» των κ. Τσοχατζόπουλου και Παπαντωνίου. Οι «ενστάσεις» που υποχρεώθηκε να προβάλει για τις κυβερνητικές μεθοδεύσεις και στις δύο αυτές περιπτώσεις, δεν αλλάζουν την ουσία. Αλλωστε, αρχηγός της αντιπολίτευσης είναι, κάπου πρέπει να διαφοροποιείται από την κυβέρνηση.

2. Ο κ. Καραμανλής αποφεύγει να πει οτιδήποτε ο ίδιος για το τι θα γίνει τον προσεχή Μάρτιο. Κατά καιρούς βάζει ορισμένους υπουργούς να διαβεβαιώσουν ότι προτίθεται να κινηθεί συναινετικά στην προεδρική εκλογή, δηλαδή να προτείνει τέτοιο υποψήφιο, που να μπορεί να τον υπερψηφίσει και το ΠΑΣΟΚ. Ο κ. Παπανδρέου από την πρώτη στιγμή τάχθηκε αναφανδόν υπέρ της συναινετικής εκλογής, δείχνοντας ότι θέλει πάση θυσία να αποφύγει τις εκλογές. Το τελευταίο, όμως, διάστημα υπάρχουν κάποιες ενδείξεις ότι ο κ. Καραμανλής δεν έχει βγάλει από το κεφάλι του την ιδέα των πρόωγων εκλογών ή εν πάση περιπτώσει «δουλεύει» και με τα δύο σενάρια και θα αποφασίσει όσο πιο αργά μπορεί βλέποντας ποια κατάσταση θα επικρατεί σε δύο - τρεις μήνες. Ο κ. Παπανδρέου αλλάζει την έως τώρα στάση του, δηλώνοντας ότι οι πρόωγες εκλογές ίσως τον βολεύουν.

Αυτές είναι, αδιαμφισβήτητες μάλλον, διαπιστώσεις. Ας δούμε τις προεκτάσεις τους. Αν ο πρωθυπουργός κάνει πράξη τις διακηρύξεις του και συγκροστεί με τη διαπλοκή, ένα είναι βέβαιο: ότι από τον «πόλεμο» αυτό κάποιιοι (παλιοί) διαπλεκόμενοι επιχειρηματίες θα βγουν ζημιωμένοι και κάποιιοι άλλοι (παλιοί ή νέοι) θα αναδυθούν. Αυτό λένε η κοινή λογική και η εμπειρία, αφού κάθε κυβέρνηση είναι φυσικό να στηριχθεί σε κάποιους για να πολεμήσει κάποιους άλλους.

Αν, όμως, συμβεί αυτό, το πρόβλημα αυτομάτως θα το έχει ο κ. Παπανδρέου. Διότι την ώρα που ο κ. Καραμανλής θα έχει επιλέξει τα μέτωπά του και τις συμμαχίες του, εκείνος δεν θα ξέρει με ποιους να πάει και ποιους ν' αφήσει. Εκ των πραγμάτων θα βρεθεί σε δύσκολη θέση και είναι αμφίβολο αν η κοινή γνώμη θα επιβραβεύσει τη στάση του, για τον απλούστατο